

VATTENSAMLING 2012

Möre Hotell i Torsås kommun den 1 juni 2012.

Minnesanteckningar

5 – Föreläsare Rune Hallgren (LRF)

Förankra åtgärdsplan bland lantbrukare är en start på det konkreta arbetet.

Rune H presenterar sig själv som f.d. mjölkbonde i 30 år, har sedan 2007 arbetat för LRF med vattenfrågor. Under 00-talet initierat och lett Leaderprojekt i Vindåns avrinningsområde, vilket bl. a belönades med centerns miljöpris.

Hur skall planer genomföras med syfte på vattenförvaltning? Svaret på frågan är genom ord som förankring, rådgivning, samverkan, åtgärdsplaner mm. dvs. ord som präglar en förhandlingskultur ställt i relation till en regelkultur (myndighetskultur).

Vattenförvaltning är inget nytt i sig, utan har pågått i flera sekler, vilket vattendomar ger stöd för ända sedan 1880-talet. I Sverige finns det idag mer än 30 000 diktningföretag.

Myndigheters ansvar regleras av MB, där de är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs enligt ett fastställt åtgärdsprogram. Ordet åtgärdsprogram hittar vi under rubriken regelkultur. Lokal vattenförvaltning innebär att ”lära gemensamt för att förvalta gemensamt”. Här besvaras frågorna, vad är det som skall göras och av vem kan-ska-vill respektive hur det skall göras.

”Lokal vattenförvaltning” innebär...

- * lokal kunskap, erfarenhet och värdering och samhällets intressen,
- * dialog/förhandling mellan berörda parter,
- * möjliggör avvägningar mellan produktion, vattenvård, vattentillgång och översvämningsrisker,
- * pröva att förhandla fram lokala vattenvårdsplaner eller åtgärdsavtal, (inte via åtgärdsprogram, som hör till regelkulturen) med hänsyn tagen till miljö, ekonomi och social acceptans,
- * identifiera hinder och möjligheter med avtalslösningar, (inte via föreskrifter, tillståndsvillkor, som hör till regelkulturen). Detta är Leaders portalparagraf.

I boken ”Klart som vatten” 2002 under rubriken om avtalslösningar, ”förutsätts det att myndigheten har tillräcklig kompetens och kraft nog att bedöma när mer står att vinna på en förhandlingslösning än ett traditionellt myndighetsförfarande”. Ett trubbigt argument vid tillståndsgivning, eftersom MB inte förutsätter avvägningar mellan miljö och produktion.

Förhandlingskulturen som styrmodell innebär förankring-förhandling-diskussion- acceptans. Acceptans måste genereras mellan lantbrukaren och myndigheterna, där miljön inte får vara en given ram. Är det tillgången på vatten som är ett problem eller är det översvämningarna? Frågan blir hängande kvar i luften utan något egentligt svar.

En grafisk triangelmodell för intressekonflikter utifrån ett win-win perspektiv visas, som är ett naturligt resultat av den röda tråden i föreläsningen, nämligen att åtgärder för miljö och vattenförvaltning som bara ”kostar pengar” inte är framgångsrikt för ”produktionen”.

Två grafiska modeller för helhetssyn på ”håll utveckling”. En modell där naturen eller miljön helt definierar utrymmet för den hållbara utvecklingen och är därmed begränsningsfaktorn dels en modell där de tre parametrarna ekologi, ekonomi samt sociologi vägs samman till lika delar i skärningsområdet mellan cirklarna. Den sistnämnda modellen kompletterar och bekräftar intressekonfliktstriangelns tre parametrar miljö, acceptans och ekonomi.

Stellan H säger att det är mycket viktigt att det sker ett samarbete med näringen/produktionen när det gäller ex. våtmarker, musselodlingar och andra miljöförbättrande projekt.

Leif L citerar ”ingen åtgärd blir gjord om den inte är lönsam eller blir föremål för bidrag”. Leif citerar miljöminister Lena Ek då det gäller drivmedel för båttransporter på Östersjön ”miljöfrågorna är överordnade alla andra frågor”. ”Kostnaderna för miljön skall betalas av den som skitar ner”. Rune H anser att detta inte är ett rimligt krav utifrån näringens krav på lönsamhet och modellerna för helhetssyn och intressekonflikter.

Åke H tillägger att MB inte är överordnad de areella näringarna, utan snarare skyddas av MB.

Vid pennan

Karl-Gustaf Eklund

Torsås Kustmiljögrupp